

Eva Andreas
Tunadalskyrkan, Köping 170305
1 i fastan "Prövningens stund"
Mark 1:12-13

Det var en mörk kväll. Lägerelden var tänd och Jesus och lärjungarna satt och pratade förtroligt med varandra. Någon av dem kom in på temat frestelser och prövningar, och berättade om sådant som var jobbigt att hantera i livet och undrade om Jesus visste någonting om hur det var att möta sådana saker. Och Jesus började berätta om hur det var när innan han träffade dem. Han hade kommit till Johannes vid Jordanfloden och döpts, för att som han sa uppfylla all rättfärdighet och han hade fått höra en röst från himlen som sa: Du är min älskade Son, du är min utvalde, vilket betydde mycket för honom. Men direkt efteråt så fick han tillbringa 40 dagar ensam ute i öknen, inte frivilligt, men för att Anden hade fört honom dit, och där fick han möta sin motståndare – den som kallades Satan, och som försökte få honom på fall, men att han med hjälp av bibelcitater lyckades stå emot frestelserna och klara sig ute i öknen. Och så berättade han om hur Guds änglar kom och hjälpte och stöttade honom.

Ja kanske var det så det gick till när lärjungarna fick veta hur det var när Jesus frestades. För eftersom han var ensam i öknen fanns ingen vid hans sida, utan han måste ha delat med sig av det till lärjungarna. Det finns flera olika skildringar i evangelierna, men i dagens text i Markus 1 är det kort och koncist återberättat: *"Anden drev honom ut i öknen, och han var i öknen fyrtio dagar och sattes på prov av Satan. Han levde bland de vilda djuren och änglarna betjänade honom"*

Man kan ana att för lärjungarna betydde det mycket att Jesus också hade varit med om utmaningarna som det innebär att vara människa, men att han hade lyckats att klara av dem, och att det kanske också kunde bli till hjälp för dem hur han gjorde.

Markus korta text säger egentligen ingenting om situationen, men i Matteus 4 finns en bättre beskrivning. Det berättas att Jesus hade fastat i fyrtio dagar och fyrtio nätter, och naturligtvis var väldigt hungrig, och det utnyttjades då av motståndaren: Om du är Guds son, så befall att de här stenarna blir bröd – och här kommer inte

bara hungern in, utan också ifrågasättandet av att han är Guds Son – vilket säkert i sig var jobbigt för honom att höra. För underförstått är det ju så att Guds son borde ha alla möjligheter att göra vad han vill för att inte komma i sådana situationer. Men Jesus orkade stå emot och hänvisar till ett bibelord, det står skrivet: *Människan ska leva inte bara av bröd utan av allt som utgår ur Guds mun.*

Och så fortsätter utmaningen. Han blir ställd på tempelmuren och ombedd att kasta sig ner, underförstått för att han ska lita på att inget händer och så citerar motståndaren Bibeln för att få honom att lyda: Det står ju skrivet: Han skall befalla sina änglar och de ska bära dig på sina händer så att du inte stöter foten mot någon sten. Versen är ryckt ur sitt sammanhang och har en helt annan grundbetydelse, vilket Jesus visste och bemöter motståndaren med orden: Det står också skrivet; *Du ska inte sätta Herren din Gud på prov.*

Tredje frestelsen handlar om att han blev visad alla riken i världen och erbjuden dem om han tillbad Satan i stället för Gud. Makten skulle kunna bli överväldigande, men Jesus som hade all makt genom sin gudomlighet avvisade det med orden: Det står skrivet: *Herren din Gud skall du tillbe, och endast honom skall du dyrka.*

Jesus stod fast vid Gud och använde bibelorden som en hjälp och styrka och för att kunna se rätt väg framåt. Och där tror jag att vi också har ledtrådar till att kunna hantera de frestelser och prövningar vi möter på många olika sätt. Vi kanske inte kan säga dem direkt till motståndaren som Jesus gjorde, men vi kan säga dem till oss själva för att få kraft att orka stå emot, för att kunna hitta vägar vidare. Det står skrivet och så kan vi citera bibelverser för oss själva.

Ett resultat av att Jesus frestades och stod emot, är att han förstår oss och vill hjälpa oss.

Hebreerbrevet skriver: 1:18 *Eftersom han själv har prövats och lidit kan han hjälpa dem som prövas.* 4:15 Jesus liknas vid en överstepräst – den som för folkets talan: *Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd. Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp.*

Jag har använt orden prövning och frestelse tillsammans eftersom det är samma grundord i den grekiska texten "peirasmos", och det är ibland svårt att förstå skillnaden. Men det finns olika sätt att förklara, och jag vill ge er några sådana:

Prövning: när vi vandrar på rätta vägar, men stöter på hinder
 Frestelse: Något som vill få oss att vika av från den rätta vägen.

Prövning: Något som kan verka ont, men som leder till något gott.
 Frestelse: Något som är förklätt till gott men leder till något ont.

Prövning: Något jag går igenom med smärta –yttre omständigheter men också inre frågor, håller jag måttet, duger jag som kristen?
 Frestelse: Att locka till det som inte överensstämmer med det Jesus sagt.

Man brukar säga att pengar, sex och makt är de största frestelserna och prövningarna vi möter i dag. Och att det gäller att vara vaksam så att man kan se om man är på väg att falla i olika fallgropar. När vi ser omkring oss idag är det lätt att drabbas av vanmakt: Vad kan vi göra, hur skulle vi kunna göra något, och det är en frestelse att ge upp och tänka det är ingen idé. Vi har situationer nära, tex situationen för de hemlösa i vår stad, där vi som kyrkor satt problemet på kartan, men där det är svårt att få gehör, går det att göra något? Orkar vi ta tag i det igen?

Vi kan som Jesus mötas av synpunkter på vår kristna tro: Jesus ifrågasattes som Guds son, vi ifrågasätts om vår tro: hur kan du vara en kristen som gör så, kan du verkligen vara ett Guds barn som hamnar i sådana situationer?

Vi möter olika personliga saker som både kan vara frestelser och prövningar. Orkar vi stå emot, orkar vi ta oss igenom?

Det finns några olika begrepp som kan bli till hjälp: Orden tillit, gudsbild, bön, bibelordet.

Tillit och gudsbild ligger nära varandra. Vem ser jag när jag ser Gud, ser jag den som jag har full tillit till, ser jag den som skyddar och bevarar eller ser jag den som straffar, som bara leder fel. Är det Guds fel allt som händer, eller är jag och mina handlingar ibland orsak till att jag hamnar där jag hamnar. Jakob säger i ett sammanhang: (*Jak 1:14,15*) *Ingen som blir prövad skall säga att det är Gud som frestar*

honom. Blir någon frestad är det av sitt eget begär han lockas. När begäret blivit havande föder det synd. När synden är fullväxt, föder det död.

Vi har vår fria vilja, vi har vårt eget ansvar för hur vi hanterar vårt liv, men vi har också genom den kristna tron löfte om hjälp och stöd för varje dag. Paulus säger i 1Kor 10:13 *att när vi möter prövningar så vill Gud också visa oss en utväg så att vi kommer igenom den.* Tilliten till Gud gör att vi kan orka vidare, mitt i det svåra, Och där har också den kristna gemenskapen ett stort värde, i att bära och hjälpa, för där den ene inte orkar, orkar en annan och så kan vi tillsammans bära varandras bördor.

Bönen kan se ut på så många sätt: Ibland är den bara ett rop på hjälp, ibland har vi inte ens ord när vi står mitt i en situation – men han som utforskar våra hjärtan hör och förstår. Bönen är hjärtats samtal med Gud med vår himmelske far sade någon – ett samtal där vi får vara helt ärliga och öppna, där alla känslor är tillåtna. Ibland kan det hjälpa att skriva ner sina tankar, ibland kan det vara bra att göra symbolhandlingar. Ta en sten som symbol för en börda, för en frestelse för en prövning och lägga den vid korset, Ibland kan orden i en psalm uttrycka precis vad jag menar. I svenska kyrkans psalmbok finns böner för många olika situationer i livet, man kan ta hjälp av andras tankar, eller man kan uttrycka sin egen bön. Bönen är också ett uttryck för tillit: Jag vänder mig till den som säger:; Jag är med er alla dagar, kom till mig du som är tyngd av bördor, jag vill ge dig vila.

Bibelns ord och löften bär genom många sammanhang och kan stötta och uppmuntra. Men det gäller också där att se helheten, för om motståndaren använde bibelord för att förleda Jesus kan han göra det också mot oss. För det är ju där vi är svagast som vi kan attackeras mest – och då behöver vi vara vaksamma för att stå fasta, och använda det på ett rätt sätt.

Men om vi ändå skulle falla, vilket vi alla gör nu och då, är det viktigt att påminna oss att vi får gå vidare. Vi behöver inte fastna i misslyckande, utan får resa oss upp, ta emot förlåtelsen och med full frimodighet gå vidare med nya erfarenheter, ny kraft.

Rom 8: enligt The Message

Om Gud är för oss, hur kan vi då förlora? Om Gud inte drog sig för att riskera allt för vår skull, bli som vi och utsätta sig för det värsta tänkbara genom att skicka sin egen Son, finns det då något han inte gärna skulle göra för oss? Vem vågar bråka med Gud genom att ge sig på någon av hans utvalda? Vem vågar ens komma med beskyllningar? Den som dog för oss – och väcktes till liv för oss – han är hos Gud i detta nu och för vår talan.

Tror du att något skulle kunna tränga sig mellan oss och Kristus kärlek till oss? Inte en chans- varken svårigheter eller mörka tider eller hat eller svält eller hemlöshet eller hot eller våld eller ens de värsta synder som Skriften känner.

Ändå tappar vi inte modet, för Jesus älskar oss. Jag är fullkomligt övertygad om att ingenting – vare sig levande eller döda, änglar eller demoner – nuet eller morgondagen, högt eller lågt, tänkbart eller otänkbart, - absolut ingenting kan komma mellan oss och Guds kärlek, när vår Mästare Jesus har omfamnat oss som han har gjort.

AMEN